

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายจิรนิติ หะวานนท์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๗/๒๕๖๔

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๔๔/๒๕๖๓

วันที่ ๑๒ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง { ผู้ตรวจการแผ่นดิน ผู้ร้อง
คณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

มติของคณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ตัดสิทธิผู้ร้องเรียนทั้งสองในการเข้ารับการสรรหาเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เนื่องจากเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐ (๑๘) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ หรือไม่ และมีเหตุเพิกถอนมติดังกล่าวกับคืนสิทธิแก่ผู้ร้องเรียนทั้งสอง หรือไม่

ความเห็น

คดีนี้ ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ตามคำร้องเรียนของนางสาวจินตนันท์ ชญาตร์ ศุภมิตร และพลเอก นิพัทธ์ ทองเล็ก ว่า การที่คณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตัดสิทธิผู้ร้องเรียนทั้งสองในการสมัครเข้ารับการสรรหาเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งเคยเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติมาก่อน โดยอ้างว่ามีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐ (๑๘) เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ขัดต่อหลักความเสมอภาคเป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ เพราะคณะกรรมการสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ วินิจฉัยว่าสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพียงทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ไม่มีลักษณะต้องห้าม ทั้งที่มีบทบัญญัติลักษณะต้องห้ามเหมือนกันตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๑๑ (๑๘) ซึ่งบัญญัติว่า เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา

คณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในฐานะผู้ถูกร้องชี้แจงว่า ได้พิจารณาวินิจฉัยตามหน้าที่และอำนาจตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติและตามที่กฎหมายบัญญัติ ด้วยความละเอียดรอบคอบปราศจากการเลือกปฏิบัติ มีความเสมอภาคและให้ความเป็นธรรมแก่บุคคลผู้เข้ารับการสรรหาทุกคน โดยยึดถือประโยชน์ของสาธารณะมากกว่าประโยชน์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ผู้ถูกร้องมิได้กระทำการอันใดที่ขัดต่อกฎหมาย

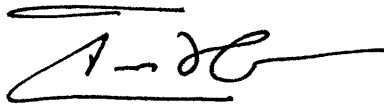
คดีมีประเด็นต้องวินิจฉัยว่า มติของคณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ตัดสิทธิผู้ร้องเรียนทั้งสอง เนื่องจากเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐ (๑๘) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ หรือไม่

เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐ (๑๘) บัญญัติลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครเข้ารับการสรรหาว่า เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา เพื่อต้องการให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีความเป็นอิสระ ปราศจากการครอบงำทางการเมือง และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน จากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภามาก่อน เพราะเป็นผู้มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสรรหาและการทำหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

แม้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติมิใช่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา เพียงแต่กฎหมายบัญญัติให้ทำหน้าที่แทนสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเท่านั้น ทั้งคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม รวมถึงสิทธิประโยชน์หรือสวัสดิการของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติแตกต่างจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา แต่สาระสำคัญของหน้าที่และอำนาจของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา คือจะต้องมีความเป็นอิสระอย่างแท้จริง พิจารณาเห็นชอบออกกฎหมายเพื่อประโยชน์สาธารณะของประชาชนเป็นส่วนรวม ไม่ถูกจูงใจหรือครอบงำจากประโยชน์ที่อาจมีอาจได้เป็นส่วนตนจากกฎหมายนั้นที่มากที่สุด สิทธิประโยชน์หรือสวัสดิการอื่นก็ดี มิใช่สาระสำคัญของหน้าที่และอำนาจ การที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่แทนสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา ความเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติย่อมไม่แตกต่างจากความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา จะต้องมีความเป็นอิสระในการพิจารณาเห็นชอบออกกฎหมายเพื่อประโยชน์สาธารณะของประชาชนเป็นส่วนรวมเช่นกัน

ยิ่งกว่านั้น กรณีนี้สภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้พิจารณาออกกฎหมายกำหนดคุณสมบัติรวมทั้งหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเอง หากจะให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติสามารถเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ ย่อมเป็นการขัดต่อหน้าที่และอำนาจ เพราะสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้ทำหน้าที่สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีสถานะไม่ต่างจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา คณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติผู้ถูกร้องจึงพิจารณาวินิจฉัยชอบด้วยกฎหมาย ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม และไม่ขัดต่อหลักความเสมอภาค

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงเห็นว่า มติของคณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ตัดสิทธิผู้ร้องเรียนทั้งสองในการเข้ารับการสรรหาเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เนื่องจากเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐ (๑๘) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ ไม่มีเหตุเพิกถอนมติดังกล่าว

(นายจिरินติ หะวานนท์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ